

СТАНОВИЩЕ

от доцент Андрей Иванов Чорбанов, д.б.,

Департамент „Имунология”, Институт по микробиология - БАН

във връзка с обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по 4.3.

Биологически науки (научната специалност 01.06.23 Имунология) от Институт по микробиология, Българска академия на науките (ДВ бр. 39/ 09. 05. 2014 г).

Конкурсът е обявен за **нуждите на Департамент „Имунология”** при Институт по микробиология - БАН по тематика : „Разработване на нови имуномодулиращи вещества за приложение при опортюнистични инфекции, артрит и сепсис и изучаване механизмите на действие на клинично прилагани агенти”. В него участват двама кандидати – н.с. III ст. д-р Велизар Стефанов Шиваров и гл. асистент д-р Цветанка Христова Стефанова.

1. н.с. III ст. д-р Велизар Шиваров е роден на 09 май 1980 г. Завършил е Медицински университет - г.София през 2003 г. с придобита Магистърска степен по медицина, като от 2004 г. е назначен като н.с. III ст. към Лаборатория по Хематопатология и Имунология, Специализирана болница за активно лечение на хематологични заболявания, ЕАД, София. През 2011 г. защитава докторска дисертация в НЦЗПБ, София с тема на дисертацията „Проучвания върху механизма на действие на ензима активационно-индуцируема цитидиндеаминаза (AID) при процесите на изотипно превключване и соматични хипермутации на имуноглобулиновите гени” и след придобиване на научната и образователна степен „доктор” участва и в магистърска програма по онкология в Университет в Улм, Германия.

За конкурса е представил 24 научни труда (заедно с автореферата на дисертационния труд), от които 2 бр. са включени в докторската дисертация. Всички публикации са в престижни чуждестранни списания, повечето от които с висок импакт фактор. Не са упоменати статиите, които имат пряко отношение по конкурса. Ще разгледам тяхната структура и тематика в два аспекта.

- Разпределение на направените публикации по структурни групи.

Липсва разделяне на публикациите по групи. За правилната оценка на научните приноси на кандидата би било добре публикуваните от него трудове да бъдат разделени по функционални групи. В цялостния списък от 21 публикации (без автореферата и участващите в дисертационния труд) оригиналните статии са само 7. Останалите 14 труда са както следва: ревью (1 бр), case report (1 бр), Editorial (1 бр), Short/rapid communication (4 бр) и letter to the editor (7 броя). Въпреки категоричната научна

стойност на тези много по-кратки форми на научни съобщения те трябва да се разглеждат индивидуално от пълно-форматните оригинални статии, особено кагато те са преобладаващият брой от научните трудове. От друга страна е ясно, че само с включването на тези трудове авторът ще има необходимият брой публикации, изисквани в нормативните документи на Институт по Микробиология. Ако бъде приет условно целият приложен списък с публикации (включително 14-те кратки научни форми) формално кандидатът набира необходимият му брой от 20 публикации за участие в конкурса. Общият ИФ на статиите по данни на автора до момента е 59.209 (без статиите участващи в дисертацията) с 116 открити цитирания на трудовете. Остава спорен момента дали изчисляването на сумарния импакт фактор трябва да включва късите форми на научни съобщения равноправно на оригиналните научни статии. Както вече споменах – статии по тематиката на конкурса не са изрично упоменати и аз не откривам такива.

- В представеният от д-р Велизар Шиваров списък от 24 публикации едва 7 са оригинални пълноформатни статии и аз ще направя анализ само на тях. Изпитвам трудности да направя качествена оценка на късите форми на научни публикации, защото те или нямат фигури с експериментални резултати (2 публикации) или имат главно по 1 такава фигура (8 публикации). Както късите форми, така и оригиналните научни статии са в областта на медицинската генетика, хематологията, левкемията и други онкологични синдроми и заболявания. Сред тях има и една изцяло анатомична. Смяя да твърдя, че авторът има сериозни успехи в тези области, като е усвоил редица съвременни молекулярно-биологични, биоинформатични и генетични методи за работа върху проблеми на съвременната онкология. В подкрепа на думите ми са и множеството специализации на кандидата в същата област в редица реномирани университети и лаборатории, както и трите заявки за патент и направените рецензии за журнални списания и проекти. Трябва да добавим и получените цитати на публикуваните трудове. Участията на д-р Шиваров в научни проекти също е впечатляващо (7 на брой), като всички те са отново в областта на онкологията. Кандидата се занимава с молекулярните механизми за контрол на генна експресия и клетъчна сигнализация, методологични разработки за бърз анализ на генетични мутации, както и регулация на клетъчната активност при модели на левкемия и други хематологични заболявания.

Резултат от всички тези усилия са получените награди от кандидата, като без съмнение награда Пифагор за млад учен през тази година е най-сериозната атестация за качествата на д-р Шиваров. Членството му в български и международни научни съюзи също е плюс в кариерното му развитие.

След всичко казано дотук смятам, че всяка клиника или лаборатория по хематология или медицинска генетика би имала с радост в редиците си доцент като д-р Шиваров с всички тези активи в областта. Тук е мястото да се отбележи, че всички тези категорични постижения по никакъв начин не рефлектират върху темата на обявения конкурс, както и върху тематиката, развиваната от заявяващата лаборатория. По

никакъв начин не мога да апликирам резултатите, получени от автора с бъдещите активности, предявени от ръководителя на лабораторията. Нещо повече – кандидата е изложил своите виждания за бъдещо развитие и активност, в които изобщо не се споменават тематиките, заявени при обявяването на конкурса.

От представените възможности за бъдеща изследователска дейност, както и от представените научни трудове става ясно, че д-р Шиваров има установена колаборация с една от трите лаборатория от департамент „Имунология”, като дори трябва да отбележа, че част от тази активност а именно: „Нови терапевтични мишеви и подходи при автоимунни заболявания” много се доближава и до основната тематика на моята лаборатория. Тази тематика, обаче е далеч от темата на обявения конкурс.

Втората предложена тематика за бъдещо развитие : „Молекулярна диагностика, прогностични маркери, миелоидни неоплазии” би била сериозна основа за установяване на изцяло нова лаборатория със съответните и структури и персонал, а не това е цялостната идея на обявения конкурс.

Независимо от много добрите научни показатели определям като слабост на кандидата минималният брой години (3) от защитата на докторската дисертация, както и липсата на пост-докторален (асистентски) опит в реални условия като доктор по имунология. От представената справка се вижда, че от придобиването на докторската степен до момента д-р Шиваров е в отпуск, от което страда набирането на професионален опит. Съдейки от сериозният брой публикации, както и множеството участия на кандидата на редица международни форуми по време на този отпуск разбирам, че той е насочил усилията си под формата на самостоятелна подготовка. Позицията на доцент, обаче предполага готовност за ръководство на дипломанти, докторанти и асистенти, както и преподавателски умения поне в рамките на работния колектив, а от представената биография липсват данни за какъвто и да е професионален опит в това отношение.

2. гл. асистент д-р Цветанка Христова Стефанова е родена на 3 февруари 1961 г. Завършила е Биологически факултет на Софийски Университет „Св. Климент Охридски”, София през 1985 г. със специалност Магистър по молекулярна и функционална биология. От 1986 г. до 1990 г. д-р Стефанова е докторант в Националният Център по заразни и паразитни болести с тема на дисертационният труд “Получаване и характеризирание на моноклонални антитела към човешки имуноглобулини Г и М”. След защитата на дисертацията тя постъпва в Институт по Микробиология „Акад. Стефан Ангелов”, БАН, департамент „Имунология” първоначално като специалист, от 1991 г. до 1994 г. като асистент, а от 1994 г. досега като главен асистент.

За конкурса кандидатката е представила 47 научни труда (автореферата на дисертационният труд не е включен), от които не е известен броя на тези, включени в

докторската дисертация. Формално ще приема, че всички публикации до годината на защита на дисертацията и и тематично свързаните с темата са включени в нея – общо 5 броя. От останалите публикации 15 са в български издания, а останалите в чуждестранни такива. От всички 42 труда (без участващите в дисертацията) 22 са с импакт фактор.

Ще разгледам отново тяхната структура и тематика в два аспекта.

- Разпределение на направените публикации по структурни групи.

Налице е разделяне на публикациите по групи. В цялостния списък от 43 публикации (без участващите в дисертационния труд) оригиналните статии са 37, 5 са публикации в сборници и една – методологично ръководство. Общият брой публикации, както и общият им импакт-фактор 23.253 дава на кандидатката необходимите условия за участие в конкурса. Не са упоменати статиите, които имат пряко отношение по конкурса. Това затруднява оценката ми, но при разглеждане на представените трудове смятам, че публикации №6, 8 – 14, 16, 17, 19-22, 24-28, 32, 33, 38, 42 – 47 имат отношение към провеждания конкурс. Общият импакт фактор на тези 28 статии е 14.214.

- Разглеждането на тези 28 статии, имащи пряко отношение по конкурса дава възможност за разпределянето им в няколко подгрупи. Д-р Стефанова е участвала в изследвания на редица имуномодулиращи вещества като полизахарид от *Rhodotorula mucilaginosa*, супероксид дисмутаза (SOD), екстракти от кората на *Fraxinus ornus*, Полифенолен екстракт от *Geranium sanguineum*, Кумарин и 7-хидроксикумарин, хемоцианини от *Helix vulgaris* и *Rapana venosa*. Тази разнообразна група от имуномодулатори е прилагана в разнообразни модели на възпаление и инфекции като зимозан- и карагенан-индуцирана едема, адювантен артрит, модели на грипна инфекция и инфекции със *Salmonella typhimurium*. Кандидатката е успяла да публикува резултатите от тези изследвания наистина не в най-добрите журнални списания, но в задоволителен брой тематични по разглежданите проблеми списания с открити 94 цитата на трудовете си. Тези публикации в много голяма степен отговарят на темата на конкурса, още повече, че д-р Стефанова работи в лаборатория, занимаваща се с тази тематика. Тя е представила своите резултати на 26 научни форума у нас и в чужбина, има и 1 заявка за патент, която също е в областта на провеждания конкурс. Кандидатката участва също и в 14 научни проекта (от тях три международни), а на един национален проект тя е ръководител. Считам, че голяма част от изследователската работа на д-р Цветанка Стефанова е по темата на конкурса, което и дава много сериозно предимство.

Като сериозен недостатък на кандидатката определям липсата на специализации в други лаборатории както у нас, така и в чужбина, даващи възможността за усвояване на нови методики и техники, както и боравенето с актуална научна апаратура. Независимо от значително по-големият трудов стаж също не са представени данни за ръководство на дипломанти и специализанти, както и за преподавателска или менторска дейност.

Заключение: Въз основа на сравнението между научната продукция на н.с. III ст. д-р Велизар Стефанов Шиваров и гл. асистент д-р Цветанка Христова Стефанова за настоящия конкурс за ДОЦЕНТ към Институт по Микробиология – БАН смятам, че по наукометрични показатели д-р Стефанова отговаря на критериите на ИМкБ-БАН за получаване на длъжността доцент по специалността „Имунология” и темата на обявения конкурс, докато д-р Шиваров покрива тези изисквания в много по-голяма степен само по специалността, но не и по темата на обявеният конкурс. Имайки предвид всичко изложено до сега и факта, че конкурсът за доцент е по тема “Разработване на нови имуномодулиращи вещества за приложение при опортюнистични инфекции, артрит и сепсис и изучаване механизмите на действие на клинично прилагани агенти” и е обявен за нуждите на секция „Имунология” то правя следното класиране на двамата кандидати:

1. гл. асистент доктор Цветанка Христова Стефанова

2. н.с. III ст. д-р Велизар Стефанов Шиваров

25.09.2014

София

член на НЖ доц. д-р А. Чорбанов